

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Historia Scholastica Magistri Petri comestoris sacre
scripture seriem breuem nimis [et] obscuram elucidans**

Petrus <Comestor>

Argentine, 1503

VD16 P 1829

De obseruatione tabernaculo[rum]. cap. ix.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30892

Judith

cōpulsū sunt, tandē etiā filios z filias venū-
dare in seruos z ancillas. Et puocata multi-
tudine cōpulsit neemias diuites z magistrat^o
remittere vsuras: z restituere vineas z fuos
z agros q̄s emerant, z exercitiēs sinū suū dis-
cit. Si excusat deus oēm vīrū qui non cō-
pleuerit s̄bum hoc. Et dicit vniuersa mul-
titudine amen. Ipse q̄z annonas q̄ regi debe-
bant donauit. Qui cum dux missus eēt a
rege: nō annonas que ducibz debebant non
comedit a p̄ma die q̄ egressus est a rege vsqz
dum rediit ad eū. Preterea tertiu habuit im-
pedimentū q̄ p̄ncipes trans flumen qui in-
uidebat ei corruerūt miseribz quosdā senio-
rū qui erant in hierlm vt eū morti traderēt.
Qd cū nequirerēt: varijs eū terrebāt rumoribz
bus: vt sic ab opere cessaret dicētes. Vultū
p̄iurauerūt aduersū te, vade z abscondere ab
eis. Rursum q̄z aiebāt. Delatus est ad regē q̄
velis rebellare: z facere te regē in iudea. Ho-
litas sperare dñm tuū. Eunqz multa finge-
rent in hunc modū nō preualuerunt, qz ma-
nus domini erat cum eo.

De inuentione ignis Caplm. viii.

Quā autem

edificat^o est mur^o, qz rari erāt ha-
bitates in hierlm. p̄cepit neemi-
as vt clauderēt porte añ solis occasum, nec
aperirent añ calorē solis. Cūqz immineret mē-
sis septim^o q̄ fere totus apud eos solennis
est, conuenerūt in hierlm quasi vī vnus. Et
accepit neemias q̄ nō habebāt ignē d̄ subli-
mi. Traditūqz ē ei a senioribz q̄ hieremias ī
diebz captiuitatis absconderat stipites altaris
z prunas in īferioribz terre in valle iosaphat.
Cūqz venissent ad locū: eruderauerūt puteū
z inuenerūt stipites z prunas z aquā crassā
z tollētes ea sup struē lignoz, z hostias que
erāt sup altare p̄ceperūt, z erupit ignis. Et ap-
pellauit neemias hūc diē nephar qd̄ interp̄-
tatur purificatio. Alij dicūt nephī. Et orabāt
sacerdotes ionatha in
choante: z ceteri respō-
dētibz. Neemias quo-
qz specialē edidit ora-
tionem.

Nota qz hoc qd̄ h
dicim^o mag^o factuz
est sub neemia, scilicet
cet orabāt, sacerdos
tes ionatha incho-

anterc. Ro. ecclesia in quadā epla in quodā
die ieiunij dicit factū tempore machabeozū
intitulās epistolā lectio libri machabeozū,

qui fuerūt longe post neemias. z ita videt qd̄
h̄ dicit^o p̄trariū eē ecclie. Soluet ergo sic. qz
est secūdu s̄ liber machabeoz. de quo sumit^o
illa epla non sit h̄storie prosecutio: sed t̄m
epistola quedā missa a iuda z senioribus ad
alios iudeos dispersos tantū a iuda illis dis-
persis, z hoc factū notificat. z festiuitas no-
uiter instituta celebranda mandat, nō p̄nci-
paliter enarrat.

De obseruatione tabernaculoz.

Caplm. ix.

Uero prima

disce
noble
p̄ glaz dixerūt eldreyt afferret libz
legi, z legeret corā p̄lo. Stetitqz

eldras sup gradū lignū quē fecerat ad loq̄n-
dū supra portā aquaz. portā atrij. sec^o quā
erāt iuteres, z legit de mane vsqz ad mediū
diē. Leuitē s̄o duodecim silentiū faciebāt in
populo. Flebat autē oīs populū, z dixit
ad eos eldras Nolite p̄tristari, qz sanct^o dies
dñi ē, sed ite comedite pinguiā, z bibite mul-
sum, z date pres eis qui nō p̄parauerūt sibi
Cūqz redissent in diē scdm̄ inuenerunt in le-
ge preceptū esse a dño vt habitent filij israel
in tabernaculis mense septimo ī die solenni.
Et mādāte eldra egressi sunt, z tulerūt frōn-
des oliuez ligni pulcerrimū myrti z palmarū
z fecerūt sibi tabernacula in atrijs z domat^o
bus suis, z in atrijs domus dñi que nō fece-
rant a diebz ioseph filij nūn. Et obseruatus est
deinceps in israel vsqz in hodiernū diē. Die
s̄o octaua fecerūt collectam supra ritum. stas-
tuentes vt quisqz daret tertiam partem siccū
p̄ annum ad oleum z panes p̄positionis ad
ligna z sacrificia sempiterna, in diebus festi-
z p̄ peccato. Die s̄o vicesimatertia, quia au-
dierāt in lege, amonites z moabites nō itra-
bunt ecclesiā dei: separauerūt ab ecclesia alie-
nigenas, z in mūdationē suā statuerūt i cra-
stinum generale ieiunium, vt affligerent ani-
mas suas homines z iumēta vsqz ad pueros
septennes, z puenerūt octies ad audiendam
legem, quater in die z quater ī nocte. Lectio-
ne terminata p̄sternebat p̄ls ad orandum z
fiebant preces super eum z tandem benedī-
ctio sacerdotalis. Et his vt dicit beda: eccle-
sia traxit exemplum. Nam z supra gradus le-
gitur, z leuitē proclamationes faciunt in po-
pulo, z octies conuenitur ad ecclesiam est
non penitus eo modo quo illi Semel enūm

Historia Libri

In nocte surgim⁹ ad nocturnos. fz illd. De
da nocte surgebā ad p̄tēdū tibi zc. In die
p̄o septies psallimus. fm illd. septies in die
laudem dixi tibi. Singulis aut̄ horis legit
lectio quā capitulare dicim⁹. postq̄ p̄sternit
ad preces in dieb⁹ profectis. z subdit oratio
pro benedictione.

De edificatione muri z obitu neemie.
Caplm. x.

Viro neemias

P vidēs vrbē fere vacuā factā ha
bitantib⁹. rogavit optimates
vt habitaret ī hierlm. z bñdixit eis q̄ se spō
te obtulerit. Reliqua p̄o multitudo misit sor
tem: z decimū caput fecit habitare in hieru
salē. Post aliqd̄ tēpus p̄gregati sunt ī hieru
salē ad dedicationē muri. z ascēderunt sacer
dotes z leuite z cantores cū musicis instrū
mētis: z psallētes incedebāt p̄ mur. Esdras
p̄o p̄cedebat. neemias z optimates cū eo su
per alterā p̄tē muri incedebāt psallētes. Reli
q̄ p̄o multitudo seq̄bat eos sup̄ terrā. z duce
bāt choros. His expletis rediit neemias ad
regē in p̄sidiāno scōo z. xxx. regni sui. z mor
tu⁹ est esdras in senectute venerādaz cū mul
ta liberalitate sepult⁹ in hierlm. Hūc q̄dam
hebreoz autumāt fuisse malachīā. S; ma
lachias post regressum captiuitatis natus ē
in iudea in sophis. Quē qz vite optime fuit
z aspectu deco⁹ p̄pls appellauit malachī. id
est angelū Tradit etiā q̄ q̄ p̄pheticē dicebat
eadē die angel⁹ dei apparēs iterabat. Et mor
tuus est dū adhuc iuuenis esset. z sepult⁹ in
agro suo. Porro circa finē diez suoz rediit
neemias in hierusalē ex beneplacito regis. z
intellexit mala q̄ fiebāt in ea. Sacerdotes nā
qz in dieb⁹ v̄ctis sue nō habitabant in gazo
phylatijs circa tēplū. sed in domib⁹ p̄p̄is cū
omni domo sua. z custodiā yasoꝝ dñi posue
rant in domib⁹ sequestratis a tēplo. Et edifi
cauit de p̄prio gazophylatiā in quib⁹ excuba
bāt sacerdotes. z reponēbāt yasa. P̄terea ī
uenit p̄lm calcantes tozcularia in sabbato
z inferentes in hierusalē vinū z uvas ficis z
oē onus. Sētes qz inferebāt p̄sces z venalia
z v̄debāt in sabbatis filijs iuda. Et obiur
gauit optimates dicēs. Cur p̄phanatis diem
sabbati z inducitis irā dei sup̄ israhel. z sup̄ ci
uitatē hāc. Et adturauit eos de custodia sab
bati. z p̄cepit claudī portas in sabbato. ne in

trarent negociatores. z manserūt extra hieru
salē semel z bis. Et p̄testat⁹ est eos neemias
q̄ si deinceps veniret manū mitteret in eos z
recesserūt. Et fecit neemias in hierusalē bibli
othecā p̄gregās libros d̄ regib⁹ z libros p̄
phetaz. z dauid. z eplās regū. z de donarijs
z p̄ his omnib⁹ q̄ fecerat orauit neemias ad
deū dicēs. Memēto mei d̄s meus in bonū.
Lucusqz sumpta est series historie ab anna
lib⁹ hebreoz p̄ter hester. Que p̄o post h̄ apō
tudeos gesta sūt. de scriptis iosephi z africa
ni exhibent. z de libro machaboz. quē quē
dā ab hebreis scriptū autumāt. q̄dā a grecis
Et mortuus est neemias vir benign⁹ z sepul
tus iuxta mur. quē edifficauerat. Post artar
xesem regnauit xerxes dnob⁹ mēsisibus. post
quē sogodīan⁹ mensib⁹. vij. Post quē regna
uit darius cognomēto noibus sub quo ege
ptus recessit a persis.

Incidentia.

Ea etate solis defectio facta est. z ignis d̄
etna erupit. plato nar⁹ est. hypocrate medic⁹
claruit. dionysius in sicilia tyrānidē exercuit
Post dardū regnauit artarxes. qui cogno
minat⁹ est mennon. darij et parasitidis fil⁹.
Hic ab hebreis dicit⁹ asuerus Sub h̄ histo
ria hester cōscripta est.

Sequuntur tituli capitulorum in his storiam hester.

De hester.	ca. i.
De ocho.	ca. ii.
De dario filio arsam.	ca. iii.
De alexandro.	ca. iiii.
De reclusionē decē tribuum z morte alexan dri.	ca. v.
De p̄tholomeo sother.	ca. vi.
De p̄tholomeo philadelpho.	ca. vii.
De euergete.	ca. viii.
De philopatre.	ca. ix.
De seleuco.	ca. x.
De antiocho ephane.	ca. xi.

Incipit historia libri hester. Caplm. i.

Ibrū hester
translulit hieronymus ad
petitionem p̄aule z custo
chij de hebreo in latinū. et
qz in greco corrup⁹ erat